

МОНІТОРИНГ
ЯКОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ В АСПІРАНТУРІ НТУ «ХП»
ЗА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЮ ПРОГРАМОЮ
«ХІМІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНЖЕНЕРІЯ»
ЗА 2020 РІК

Законом України «Про вищу освіту» передбачається у межах системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності Університету та якості вищої освіти здійснювати моніторинг оцінки якості навчання та періодичний перегляд освітніх програм аспірантів.

В НТУ «ХП» моніторинг якості організації навчання в аспірантурі проводився шляхом анкетування протягом січня 2021 року. Учасниками анкетування були аспіранти, які навчаються за освітньо-науковою програмою: «Хімічні технології та інженерія». В опитуванні взяли участь 32 аспіранти різних курсів та форми навчання.

Анкета «Моніторинг якості організації навчання в аспірантурі» включала 10 питань. Анкетування було анонімне.

Результати опитування першого питання анкети: «Як Ви в цілому оцінюєте якість навчання в аспірантурі?» представлені у табл.1 та рис.1.

Таблиця 1

Задоволеність здобувачів вищої освіти якістю навчання в аспірантурі

Рівень задоволеності	Результати анкетування
<i>Повністю задоволений</i>	30 осіб (94%)
<i>Частково задоволений</i>	2 особи (6 %)
<i>Не задоволений</i>	немає
<i>Не визначився в оцінці</i>	немає

Анкетування показало, що 30 здобувачів третього рівня вищої освіти повністю задоволені якістю навчання в аспірантурі, 2 учасників опитування частково задоволені, не задоволених та не визначившихся в оцінці немає.

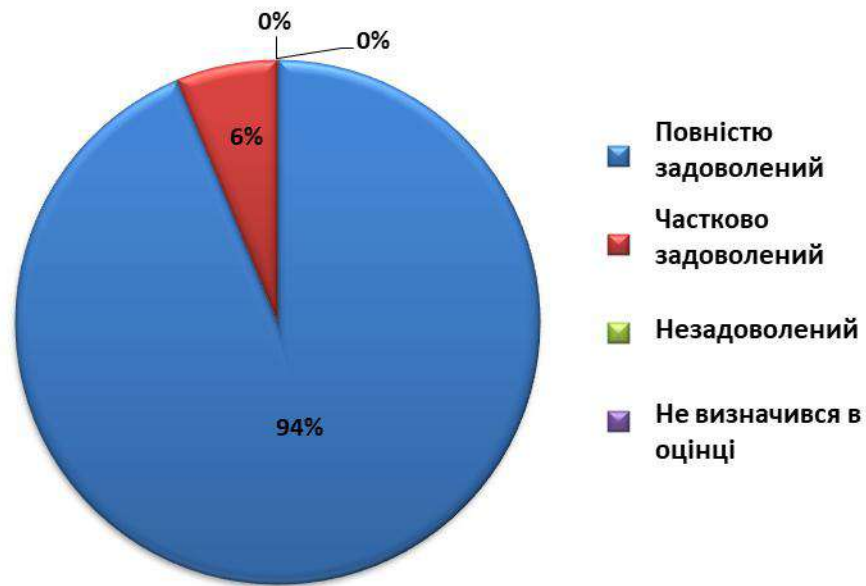

Рисунок 1. Задоволеність аспірантів якістю навчання в аспірантурі

На друге питання: «Чи завжди Ви?» здобувачам пропонувалось відповісти «ТАК» або «НІ» за наступним переліком факторів:

- не пропускаєте заняття без поважних причин;
- своєчасно виконуєте індивідуальний план;
- своєчасно звітуєте, атестуєтесь.

Узагальнені результати опитування представлені на рис.2.

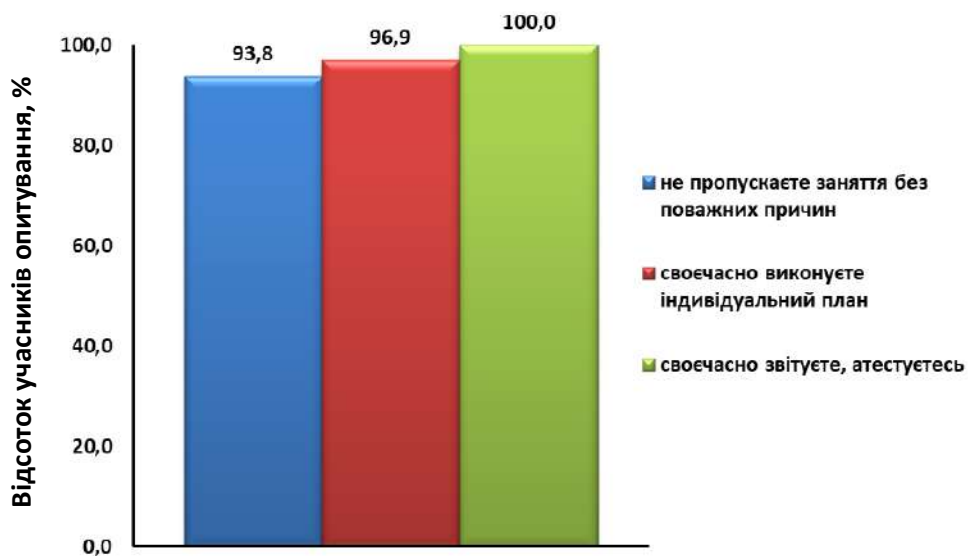

Рисунок 2. Оцінка якості навчання аспірантів в освітньому процесі

Більшість опитаних аспірантів є зразковими у навчанні, а саме: не пропускають занять без поважних причин, своєчасно виконують індивідуальний план та своєчасно звітуються, атестуються.

Щодо задоволеності здобувачів вищої освіти керівництвом своїх наукових керівників отримані результати зображено на рис.3.

Рисунок 3. Задоволеність аспірантів керівництвом своїх наукових керівників

97% здобувачів вищої освіти, які взяли участь в анкетуванні, задоволені керівництвом своїми науковими керівниками.

Результати опитування аспірантів на четверте питання: «Чи надає допомогу науковий керівник необхідну допомогу в наступних діях або заходах?» показані на рис.4.

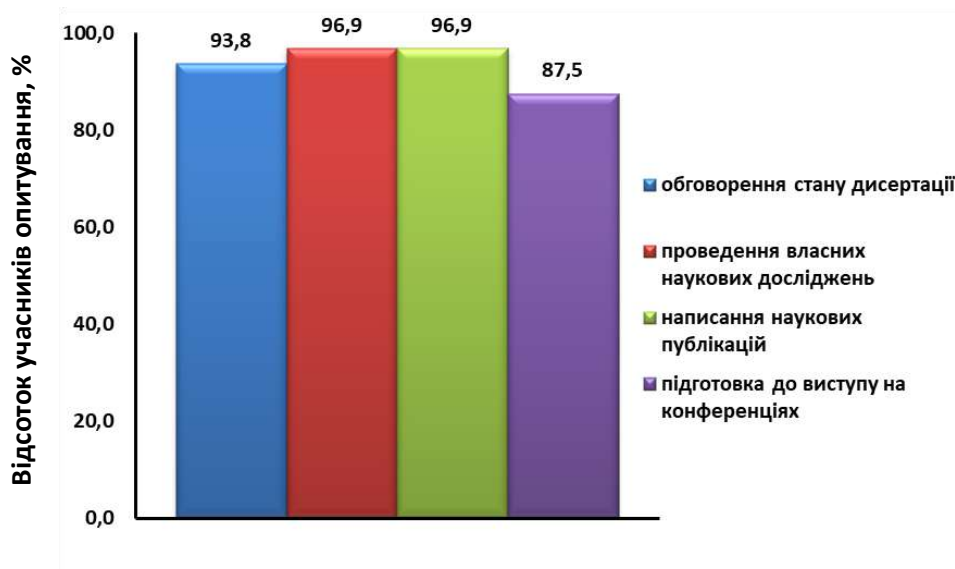

Рисунок 4. Оцінка участі наукового керівника в НДР аспіранта

Враховуючи отримані результати слід зазначити, що наукові керівники допомагають аспірантам в таких заходах, як:

- *обговорення стану дисертації;*
- *проведення власних наукових досліджень;*
- *написання наукових публікацій;*
- *підготовка до виступу на конференціях.*

З метою оцінки участі здобувачів третього рівня вищої освіти у науково-дослідницькій діяльності був запропонований наступний перелік заходів на які треба було відповісти «ТАК» або «НІ»:

- *дослідницьких проектах;*
- *конференціях;*
- *семінарах;*
- *симпозіумах;*
- *міжнародна мобільність (стажування)*
- *інше (вказіть).*

Узагальнені результати представлені на рис.5.

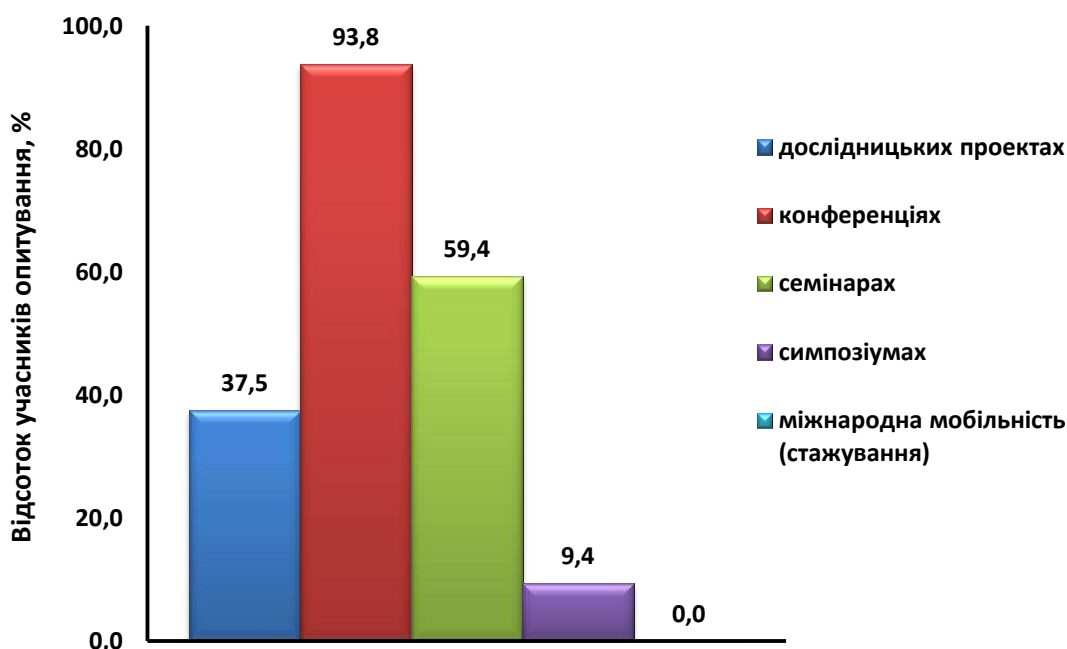

Рисунок 5. Оцінка участі аспірантів у науково-дослідницькій діяльності

Таким чином, більшість учасників опитування – 30 осіб (93,8%) беруть участь в конференціях та 19 осіб (59,4%) – у семінарах. Треба взяти до уваги,

що дуже мала кількість аспірантів перебувають на стажуванні та є учасниками симпозіумів. Крім того, треба зазначити, що 1 аспірант вказав участь в «міжнародних наукових виставках».

У шостому питанні треба було перелічити фактори, які мотивують здобувачів третього рівня вищої освіти до самостійної роботи із наступного переліку:

- збільшення об'єму знань;
- новизна та зацікавленість матеріалу;
- розуміння важливості та значення матеріалу;
- інше (вказіть).

Кількість вибору відповідей не обмежувалась.

Одержані результати представлені на рис.6.

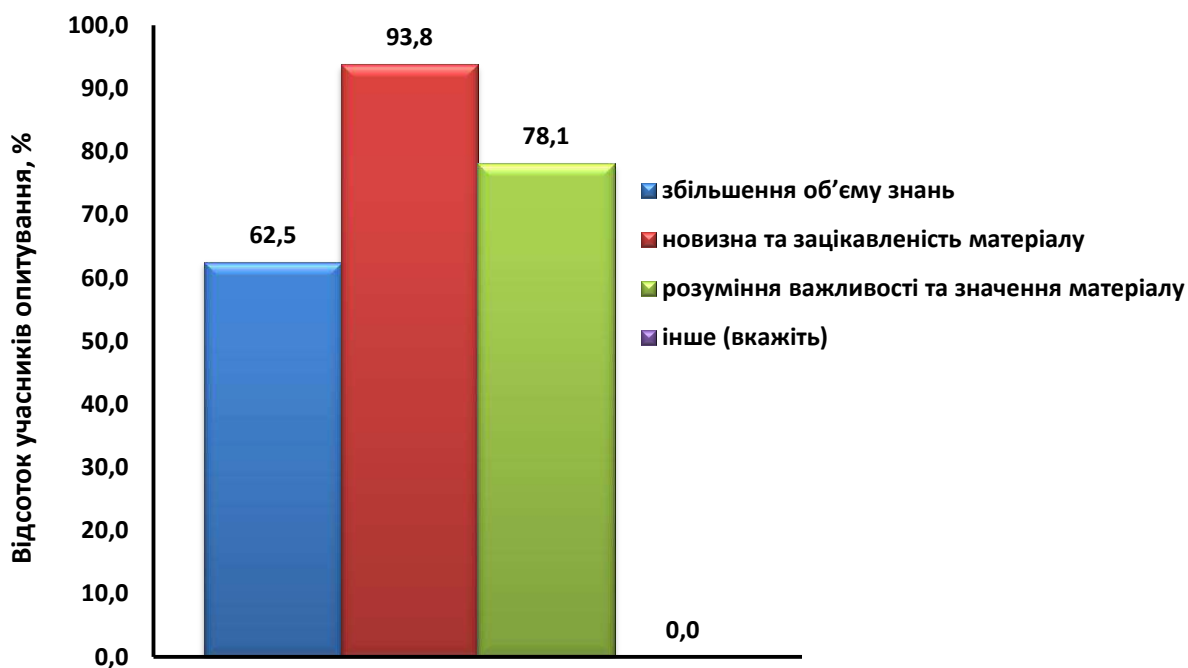

Рисунок 6. Стимулювання аспірантів до науково-дослідницької діяльності

Більшість аспірантів (30 осіб) вважає, що стимулює до самостійної роботи новизна та зацікавленість матеріалу.

Для з'ясування причини вибору навчання в аспірантурі НТУ «ХП» учасникам анкетування був запропонований наступний перелік:

- вже навчався в цьому університеті;

- щоб отримати більш високий рівень кваліфікації;
- рекомендували;
- навчання відповідає моїм очікуванням;
- випускники мають привабливу перспективу;
- інше (вказіть).

Кількість вибору відповідей не обмежувалась.

Результати опитування причин вибору саме навчання в аспірантурі НТУ «ХПІ» представлені на рис.7.

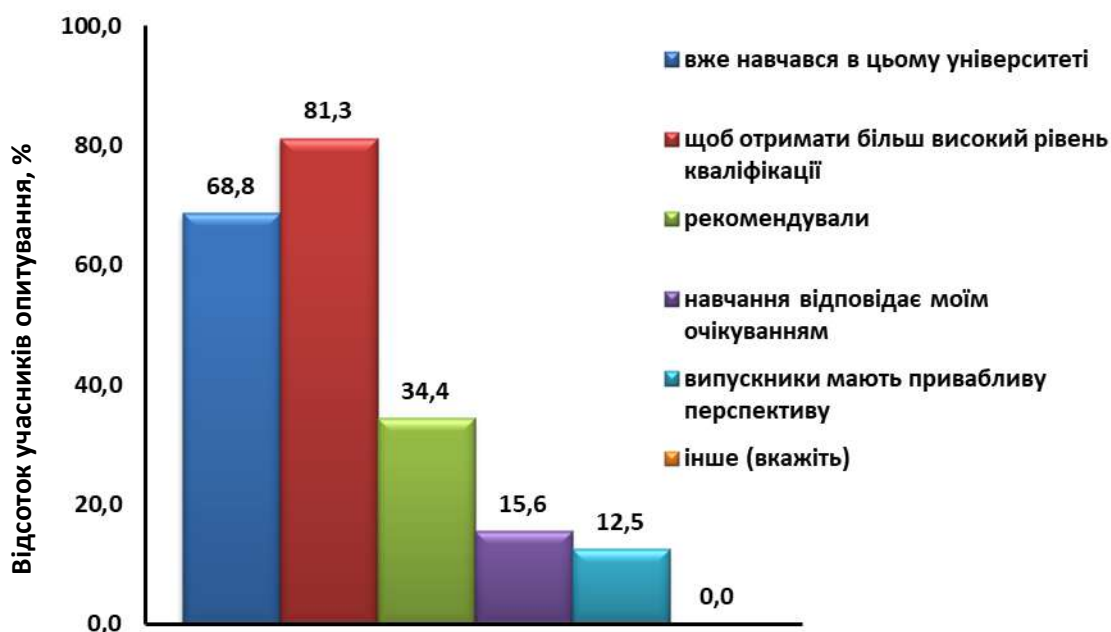

Рисунок 7. Причини вибору навчання в аспірантурі НТУ «ХПІ»

Одержані результати вказують на те, що більшість опитаних вже навчалися в університеті. Друга причина вибору – можливість отримати більш високий рівень кваліфікації.

На восьме питання анкети: «Чи знаєте Ви, що Ваше навчання відбувається у відповідності, щодо затвердженої освітньо-наукової програми та яка її ціль?» отримані результати відображені у табл.2.

Отримані результати свідчать про те, що більшість опитаних аспірантів знають, що їх навчання відбувається за освітньо-науковою програмою «Хімічні технології та інженерія» та проінформовані щодо її цілі.

Проінформованість здобувачів вищої освіти щодо навчання за затвердженою освітньо-науковою програмою та її цілі

Варіанти відповіді	Результати анкетування
ТАК	32 особи (100%)
НІ	немає

Щодо дев'ятого питання: «Як Ви оцінюєте достатність обсягу часу, який виділяється на вивчення навчальних дисциплін?» аспіранти обрили із наступних пропозицій:

- *достатній;*
- *більш достатній;*
- *не цілком достатній.*

Узагальнені результати представлені на рис.8.

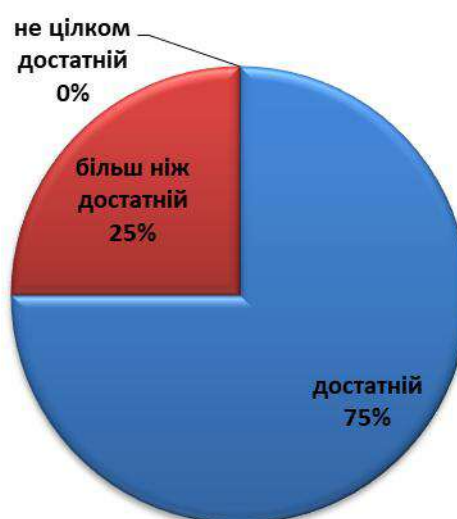

Рисунок 8. Оцінка достатності обсягу часу, який виділяються на вивчення навчальних дисциплін

24 опитаних аспірантів (75%) вважають, що обсяг часу на вивчення навчальних дисциплін достатній і є об'єктивним.

На десяте питання анкети: «Які проблеми якості організації навчання потребує вирішення?» аспірантам пропонувалось обрати відповідь з наступного переліку:

- стан дослідницьких лабораторій;
- мобільність;
- одержання неформальної освіти;
- можливість росту, як майбутнього освітньо-наукового працівника;
- урахування стейкхолдерів;
- забезпечення методично-науковою літературою;
- інше (вказіть).

Кількість вибору відповідей не обмежувалась.

Одержані результати зведені на рис.9.

За результатами анкетування найбільш значущими проблемами, які потребують вирішення, є стан дослідницьких лабораторій (обрали 25 осіб) та мобільність (обрали 10 осіб).

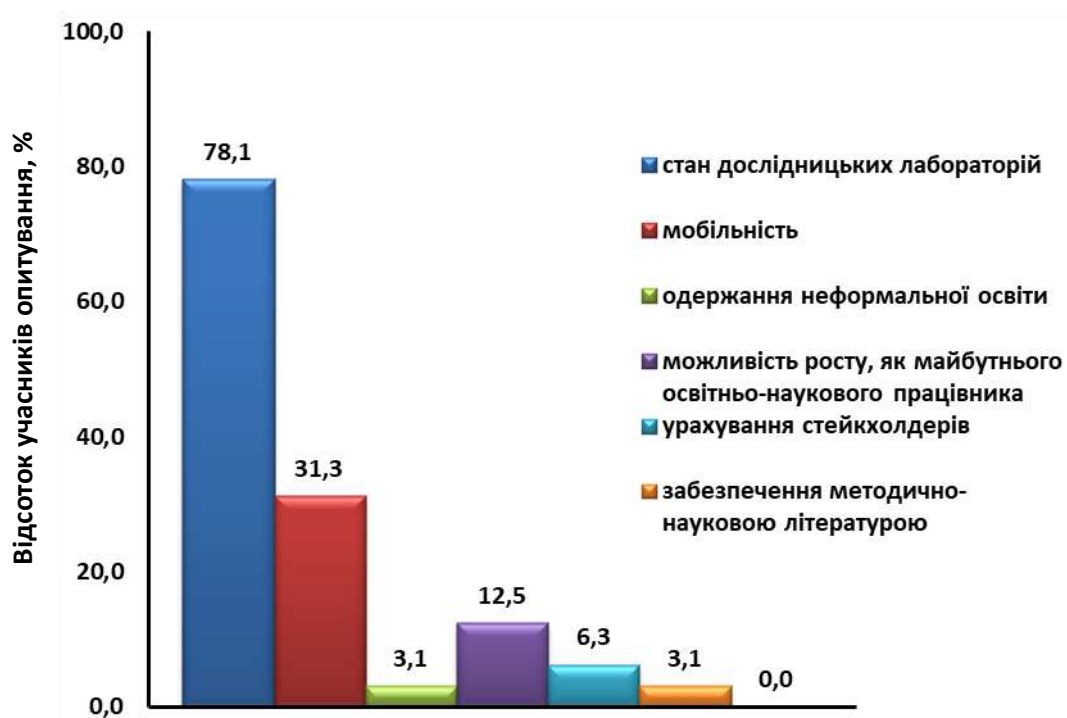

Рисунок 9. Проблеми якості організації навчання в аспірантурі НТУ «ХПІ»

Підводячи підсумки, необхідно зазначити, що є певні можливості щодо удосконалення та покращання якості організації в аспірантурі НТУ «ХПІ» та за цією метою пропонується вжити наступні заходи:

1. Регулярно проводити моніторинг здобувачів третього рівня вищої освіти за освітньо-науковою програмою: «Хімічні технології та інженерія» щодо оцінки якості організації навчання в аспірантурі та виявляти слабкі сторони з метою подальшого удосконалення.

2. Університету потрібно провести заходи до сприяння аспірантів до стажування, мобільності та участі у симпозиумах. Залучення більше молоді до дослідницьких проєктів.

3. Покращання стану дослідницьких лабораторій.

Гарант ОНП
«Хімічні технології та інженерія»
29.01.2021р.

д.т.н., доц. Штефан В.В.

**МОНІТОРИНГ МАТЕРІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АСПІРАНТІВ НТУ «ХПІ»
ЗА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЮ ПРОГРАМОЮ
«ХІМІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНЖЕНЕРІЯ»
ЗА 2020 РІК**

Опитування здобувачів третього рівня вищої освіти здійснювалось з метою оцінювання забезпечення освітньо-наукової програми «Хімічні технології та інженерія» матеріально-технічними та навчально-методичними ресурсами.

Анкетування проводилось шляхом опитування протягом січня 2021 року. Аспіранти повинні були оцінити доступність підручників, монографій, методичні матеріали в електронній та друкованій формі; комп'ютерне забезпечення освітнього процесу; роботу бібліотеки.

На перше питання: «Чи доступні Вам підручники, монографії та інші методичні матеріали в електронній та друкованій формі?» здобувачам пропонувалось відповісти «ТАК» або «НІ». Результати опитування представлені у табл.1.

Таблиця 1

Доступність аспірантам підручників, монографій та інших методичних матеріалів в електронній та друкованій формі

Варіанти відповіді	Результати анкетування
ТАК	32 особи (100%)
НІ	Немає

Таким чином, усі опитані аспіранти вважають, що підручники, монографії та інші методичні матеріали є цілком доступними в електронній та друкованій формі.

Узагальнені результати анкетування з питання: «Чи задоволені Ви комп'ютерним забезпеченням освітнього процесу?» відображені у табл.2.

Задоволеність аспірантами комп'ютерним забезпеченням освітнього процесу

Варіанти відповіді	Результати анкетування
ТАК	30 осіб (94%)
НІ	2 особи (6%)

Результати проведеного аналізу свідчать про те, що 30 осіб є задоволеними комп'ютерним забезпеченням освітнього процесу, а 2 особи – ні.

Щодо третього питання: «Чи задоволені Ви роботою бібліотеки?» результати наведені на рис. 1.

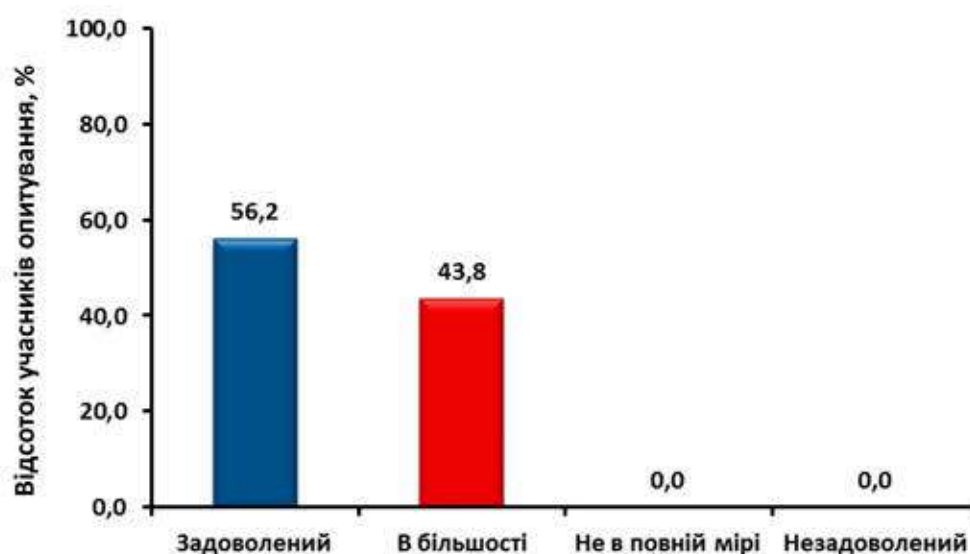

Рисунок 1. Задоволеність здобувачів вищої освіти роботою бібліотеки НТУ «ХП»

Враховуючи отримані результати слід зазначити, що більшість 56,2% опитаних у цілому задоволені роботою бібліотеки.

Підводячи підсумки, можна зробити загальний висновок – матеріальне забезпечення освітньо-наукової діяльності за програмою «Хімічні технології та інженерія», які надаються НТУ «ХП», є на достатньо високому рівні і задовольняють більшість опитаних здобувачів третього рівня вищої освіти.

Гарант ОНП
«Хімічні технології та інженерія»
29.01.2021р.

 д.т.н., доц. Штефан В.В.

**МОНІТОРИНГ
ВІДПОВІДНОСТІ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ В АСПІРАНТУРІ
ОЧІКУВАННЯМ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
ЗА ОНП «ХІМІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНЖЕНЕРІЯ»**

Важливим напрямом анкетування є виявлення проблем, що виникають під час процесу реалізації освітньо-наукової програми «Хімічні технології та інженерія» з метою їх усунення. Висновки результатів проведених досліджень можуть бути покладені в основу подальшого вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освітньо-наукової діяльності підготовки докторів філософії та якості вищої освіти.

Анкетування щодо відповідності якості навчання в аспірантурі очікуваням науково-педагогічних працівників проводилось протягом січня 2021 року, в якому взяли участь 11 осіб. Анкета складалася із 4 питань.

Перше питання анкети присвячене задоволеності науково-педагогічних працівників відвідуванням занять аспірантами. Результати опитування представлені у табл.1 та на рис.1.

Таблиця 1

**Задоволеність науково-педагогічних працівників відвідуванням
занять аспірантами**

Рівень задоволеності	Результати анкетування
Повністю задоволений	7 осіб (63,6 %)
Частково задоволений	4 особи (36,3 %)
Не задоволений	немає

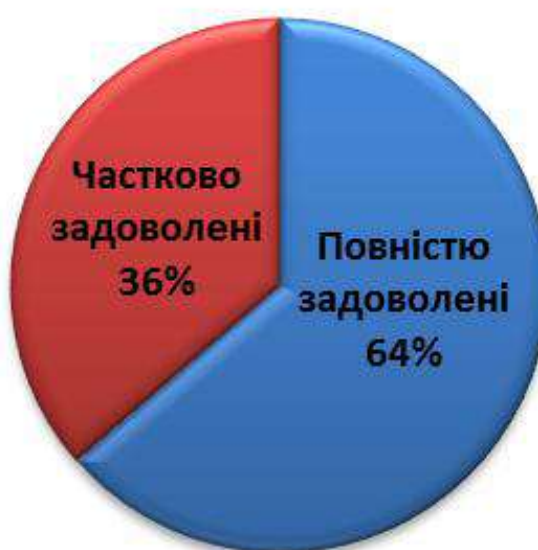

Рисунок 1. Задоволеність науково-педагогічних працівників відвідуванням занять аспірантами

Більшість 63,6% опитаних науково-педагогічних працівників задоволені відвідуванням занять аспірантами, 36,3% - частково задоволені і не задоволених немає.

Науково-педагогічним працівникам на друге питання: «На Вашу думку, які виникають труднощі у аспірантів, в ході виконання самостійної роботи?» пропонувалось внести свої варіанти відповіді. Опитаних 4 (36,3%) науково-педагогічних працівників вважають, що труднощів у аспірантів в ході виконання самостійної роботи виникають у зв'язку з відсутністю літератури у відкритому доступі. Щодо інших труднощів, які були зазначені, узагальнені відповіді представлені в табл.2. та на рис.2.

Таблиця 2

Труднощі, які виникають у аспірантів в ході виконання самостійної роботи

№	Варіант відповіді	Кількість отриманих відповідей	Відсоток
1	Відсутність літератури у відкритому доступі	4	36,3%
2	Недосконалість матеріальної бази	2	18,2%
3	Підготовка англomовних статей	2	18,2%
4	Інтерпретація експериментальних даних	1	9,1%
5	Немає	2	18,2%

Рисунок 2. Які труднощі виникають у аспірантів при виконанні самостійної роботи

Слід відзначити, що найбільший процент набрала відповідь про відсутність у відкритому доступі літератури: статей, підручник, монографій, матеріалів конференцій тощо. Тому треба звернути увагу наукових керівників аспірантів на виявлений недолік та провести організацію заходів для вирішення цього питання.

Щодо третього питання: «На Вашу думку, які виникають труднощі у аспірантів, в ході виконання науково-дослідницької роботи за темою дисертації?» науково-педагогічні працівники мали можливість дати своє бачення даної проблеми. 8 осіб вважають, що труднощів у аспірантів в ході виконання науково-дослідницької роботи виникають за причиною недосконалої матеріально-технічної бази. Виявлені труднощі здобувачів вищої освіти відображені у табл.3 та на рис.3.

Таблиця 3

Труднощі, які виникають у аспірантів в ході виконання науково-дослідницької роботи

№	Варіант відповіді	Кількість отриманих відповідей	Відсоток
1	Недосконала матеріально-технічна база	8	72,7%
2	Бажання розширити дослідження	1	9,1%
3	Оцінка результатів дослідження	1	9,1%
4	Карантин	1	9,1%

Рисунок 3. Які труднощі виникають у аспірантів при виконанні НДР за темою дисертації

Найвищий процент має відповідь: «Недосконала матеріально-технічна база», яку треба доповнити такими коментарями: недостатня кількість комп'ютерів, застаріле або відсутність обладнання, брак реактивів (хімічного посуду) тощо.

Науково-педагогічним працівникам було запропоновано внести пропозиції щодо компонентів, які потребують змін в освітньо-науковій програмі «Хімічні технології та інженерія». 2 опитані особи вважають, що освітньо-наукова програма є досконалими та не потребують змін. Були також отримані наступні пропозиції:

Таблиця 4

Компоненти, які потребують змін в освітньо-науковій програмі

№	Варіант відповіді	Кількість отриманих відповідей	Відсоток
1	Збільшення кількості дисциплін професійного спрямування	7	63,6%
2	Додати практику в наукових закладах	2	18,2%
3	Не потребує	2	18,2%

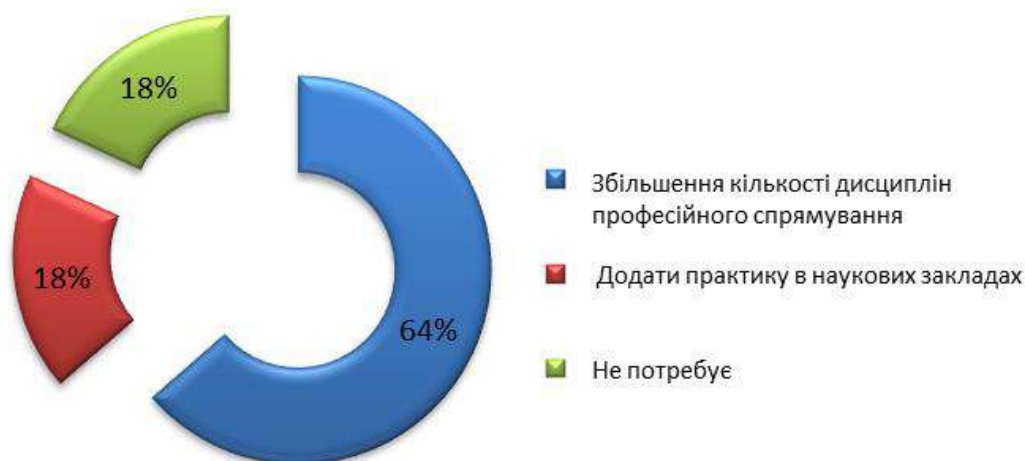

Рисунок 4. Які компоненти ОНП потребують змін

Найбільший відсоток має відповідь «Збільшення кількості дисциплін професійного спрямування», яку можна доповнити наступними коментарями: «Поглиблення теоретичних знань зі спеціальності», «Додати професійно-орієнтовані дисципліни на 1 та 2 семестрах», «Збільшення навантаження із спецдисциплін».

Підводячи підсумки, можна констатувати, що є певні можливості удосконалення та покращання якості навчання в аспірантурі та з цією метою пропонується вжити наступні заходи:

1. Регулярно проводити опитування науково-педагогічних працівників щодо відповідності якості навчання в аспірантурі та виявляти слабкі сторони з метою подальшого удосконалення ОНП.

2. Проаналізувати стан науково-дослідницьких лабораторій, матеріальної бази для виконання досліджень та за виявленням потреби спланувати оновлення та переоснащення робочих місць аспірантів.

3. Внести пропозицію науковій бібліотеці НТУ «ХП» організувати для аспірантів семінари задля розширення можливостей доступу до наукових публікацій (баз, бібліотек).

4. При перегляді освітньо-наукової програми «Хімічні технології та інженерія» розглянути можливість щодо збільшення кредитів дисциплін поглибленого вивчення спеціальності та науково-практичної підготовки аспірантів.

Гарант ОНП
«Хімічні технології та інженерія»
29.01.2021р.

д.т.н., доц. Штефан В.В.